

Chochół 'sноп pokrywający kopkę snopków na polu'

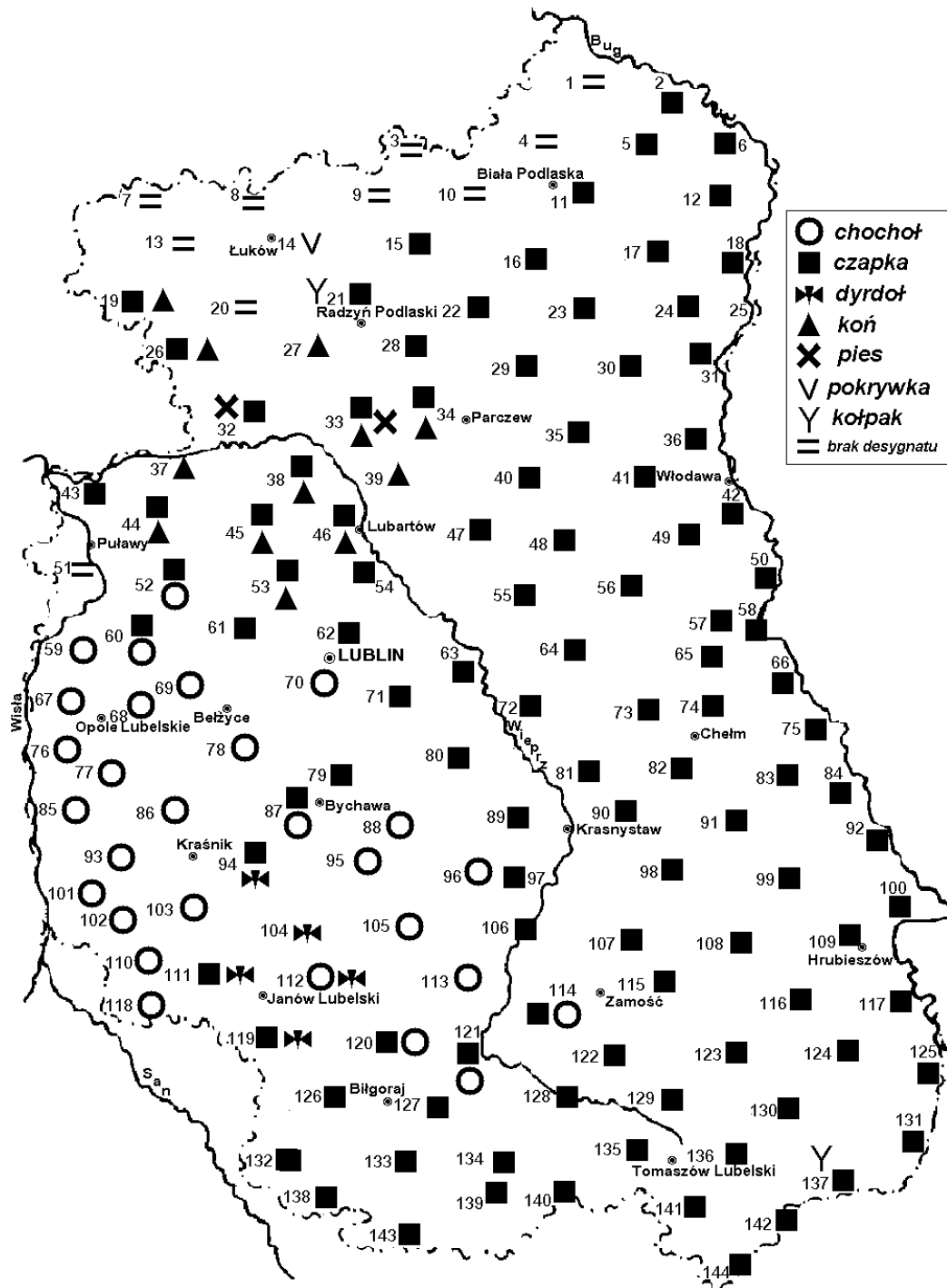
fot. Halina Pelcowa

Snopek na wierzchu na dziesiątku to chychół (Chmielnik). Chochła sie robiło, taki chochoł był na wierzch tych snopków, do przykrycia (Janiszkowice). Dziewięć snopki, chychuł dziesiąty na wierzchu. Chychuł na wierzku, nim przykryte so snopki, żeby jak dysc to ni zmokli (Krzczonów). Żeby snopki nie zmokły w deszcz, to jich sie nakrywa chochołem, to też snopek, jino rozłożony kłosami na dół, a knowiem w górę (Trzydnik Duży). Na wierzku na snopki kładzie sie chychół, to taka uchrona w razie deszczu (Rożki). Kiedyś to wy żniwa koso kusili, chłop, w dziesiątki skłodal, chochołem nakrywali. Taki rozczapirzony snopek na wierzch to chochoł sie nazywoł. I jak wysechło do studoły wozili, zrucali, w zapola układali (Żrebce). Ustawily snopy, te mengle, bo teraz to w dziesiątki stawiajo, kiedyś stawiane były mengle takie, piętnaście tych, ale był na czubku złożony chochoł taki z jednego snopka (Chodel). Składało sie snopki w dziesiątki, taki rubiło sie chechoł, z wierzku sie nakryło (Nowa Wieś). Snopki stawio sie w dziesiątki i nakrywo z wierzku chochołem, żeby ni zamokło (Konopnica). Zboże sie stawio w dziesiątki i żeby ni zamokło z wierzku, to sie kładzie taki chychół czy czopke (Kielczewice). Chychuł był. My z dziadkiem żniwowali i dziadek mówi, no puzakłodoj chycholy na te dziesiątki, co żem pustawił, a jo tymczasem znieze reszte snopków (Tarnawka). Zboże sie stawio w dziesiątki, a na wierzku bierze sie snopek i ruzczapirzy go sie troche, i na tyn dziesiątek sie taki chychuł kładzie, żeby to zboże ni zamokło (Sąsiadka). Późnij sie składało snopki w dziesiątki, robiło sie chachół taki, z wierzku sie nakryło (Skoków). No już w dziesiątki żyto zlużune, jeszcze jino chychuł założyć i można jić du dumu (Tarnawa Duża). Żeby snopki ni mokli, to sie na wierzku chochoł kładzie (Lipa). Żeby snopki ni zamokły, robi sie z jednego

taki chochuł, tak go sie ruzcapirzo i nakrywo sie nim snopki (Piotrawin). Założ chochuł na dziesiątek, bo jak bedzie deszcz to snopki zamokno (Kluczkowice). No i poskladane żyto, jeszcze ino chychoły założyc i można iść du domu (Zawada).

Źródła: PM, KAGL, KAGP, KSGP, ML, PS.

Geografia: Lubelszczyzna południowo-zachodnia (zob. mapa 4).

Mapa 4

D. lp. *chochoła* // *chochła*; D. lm. *chochłów* // *chocholów*; wymowa: *χοχοι, χαχοι, χοχιι, χυχοι, χυχιιι, χεχοι*.
Por. *czapka, dyrdoł, kołpak, koń, pies, pokrywka*.

Halina Pelcowa, *Słownik gwar Lubelszczyzny. Tom I. Rolnictwo: Narzędzia rolnicze. Prace polowe. Zbiór i obróbka zbóż*, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2012.

***

Projekt realizowany ze środków na naukę w latach 2009-2011 w ramach grantu badawczego MNISW „Słownik gwar Lubelszczyzny” nr N N104 178036. Kierownik projektu: prof. dr hab. Halina Pelc